

Karta z treściami dla uczniów z młodszych klas podstawówki

Dobra moda na miejskie ogrodnictwo

W mieście jest wiele miejsc, w których można uprawiać rośliny jadalne: ogrody działkowe, podwórka przy budynkach, tarasy, balkony, a nawet ściany budynków.

Na dachach coraz częściej stawiane są ule. Mieszkają w nich pszczoły, które produkują miód i zapylają rośliny. Dzięki temu zbieramy większe plony.

W ogrodach możemy obserwować, jak kwitną kwiaty, dojrzewają owoce, rozwijają się liście. Własne warzywa i owoce smakują najlepiej!

Dzięki pracy w ogródku odpoczywamy od codziennych obowiązków, a uprawa roślin może być dobrą zabawą.

Budynek przyjazny dla klimatu i mieszkańców

Domy można budować na wiele sposobów. Ich projekt, kształt, wykorzystane do budowy materiały decydują o tym, czy będzie się w nich dobrze mieszkać i pracować.

Bardzo ważna jest dobra izolacja, czyli ściany i dach zbudowane tak, aby zimą chroniły przed chłodem, a latem przed upałem. Dodatkową izolację daje zieleń rosnąca na dachach i na ścianach budynków.

Ważne są też duże okna wszędzie tam, gdzie spędzamy dużo czasu. Dzięki nim zużywamy mniej energii elektrycznej na oświetlenie.

Ogrody i parki wokół budynków chłodzą, oczyszczają i nawilżają powietrze. Miejsca, gdzie może zbierać się woda, takie jak ogrody deszczowe, chronią budynki przed podtopieniami.

Każde drzewo jest ważne!

Drzewa i inne rośliny zatrzymują na liściach wodę w czasie deszczu, co w pewnym stopniu zapobiega podtapianiu ulic i domów, czyli powodziom miejskim.

Dzięki terenom zieleni łatwiej jest znieść gorące dni – drzewa dają cień, nawilżają powietrze, w ich otoczeniu jest chłodniej.

Liście drzew i krzewów filtrują powietrze, przez co jest mniej smogu. Dodatkowo wytwarzają tlen, który jest nam potrzebny do życia.

Najlepsze są duże, dojrzałe drzewa, dają nam najwięcej cienia, tlenu i wilgoci.

Współpraca przede wszystkim!

Miasto można dostosować do ulew, suszy, upałów i innych zjawisk, które z powodu zmian klimatu występują coraz częściej.

Aby się to udało, współdziałać muszą:

- władze miasta, które decydują o tym, jak miasto się zmienia,
- firmy, które powinny budować nowe budynki, drogi i place tak, aby nie pogłębiały problemów (upałów, suszy, powodzi),
- właściciele budynków i ich otoczenia, którzy mogą je zmieniać na bardziej ekologiczne,
- wszyscy mieszkańcy, którzy powinni domagać się zmian i brać udział w tych zmianach (na przykład podlewać drzewa, prowadzić ogródki na balkonie, czy zgłaszać władzom miasta ekologiczne projekty).

Wszyscy kształtujemy przestrzeń, w której żyjemy dziś i będziemy żyć w przyszłości!

Słońce, wiatr i woda zamiast węgla

Codziennie potrzebujemy dużo prądu – dzięki niemu działają lodówki, komputery i lampy, chłodzimy domy latem i ogrzewamy zimą.

Zwykle prąd wytwarza się spalając węgiel, gaz ziemny czy inne paliwa, wydobywane z głębi ziemi. Ich zapasy powoli się kończą. W czasie spalania powstają gazy cieplarniane, powodujące zmiany klimatu i zanieczyszczenia powietrza.

Zamiast tego można pozyskiwać energię słońca, wiatru i wody, czyli odnawialnych źródeł energii. Elektrownie wodne, baterie słoneczne oraz wiatraki są przyjazne środowisku.

Zatrzymywanie wody opadowej

W mieście deszczówka zwykle odpływa z dachów, dróg i placów do kanalizacji. Jednak coraz częściej deszcze zamieniają się w gwałtowne ulewy, a wody spada tak dużo, że przepiętna kanalizację, zalewa ulice, chodniki i podtapia budynki.

Aby tego uniknąć, należy tworzyć w mieście miejsca, w których woda może gromadzić się w czasie ulewy, bez szkody dla dróg i domów.

Takie miejsca to:

- stawy i sadzawki,
- niecki, czyli zagłębienia w ziemi, w których przez kilka dni może stać woda, zanim cała wsiąknie lub wyparuje,
- ogrody deszczowe, czyli donice i zagłębienia w ziemi, w których może zatrzymywać się deszczówka z dachu, wypełnione żwirem i porośnięte roślinami, które ją oczyszczają.